

Hogy megismerjék hatalmát

Lekció: ApCsel. 19.23-40/Textus: Ef. 1.15-23

2014. márc. 30.

„Áldott a mi Urunk Jézus Krisztus Istene és Atyja, aki megáldott minket mennyei világának minden lelki áldásával a Krisztusban...” (1.3) Így kezdte Pál apostol azt az imádságot, amely az Efézusi levél nyitánya. Meglepő, hogy hasonló módon, imádsággal folytatja: „kérem, hogy a mi Urunk Jézus Krisztus Istene és Atyja adja meg nektek a bölcsesség és kinyilatkoztatás Lelkét, hogy, megismerjétek őt...” Először hosszasan magasztalja Istent, amint kifejti azt a felfoghatatlan gazdagságot, amit Isten Krisztusban ránk árasztott, majd azért könyörög, hogy ezt minél jobban megismerjük. Nem furcsa ez? Ha egyszer már elmondta, még ha imádságban is, miért könyörög értünk? Teljesen, alapvetően újat és mást nem is mond a könyörgésben ahhoz képest, ami elhangzott Isten magasztalásában. Ha már Isten megáldott mindezekkel a lelki áldásokkal, és ő felsorolta azokat, miért könyörög, hogy megismerjük Istent, sőt, megnyíljanak a lelki szemeink és meglássuk azt, ami már a miénk? És mégis, azt kell mondanunk, hogy ez a feszültség a keresztény élet alapvető dinamikájához tartozik. Fogalmazhatunk úgy, hogy olyan keveset fogtunk fel és élünk meg abból, amiben részesültünk, amikor Jézus követőivé lettünk. Vagy pozitívan, mondhatjuk azt, hogy hatalmas lehetőségei vannak még előttünk a növekedésnek, a kibontakozásnak. Motiválhat, hogy alig-alig ragadtad meg azt, ami tiéd; azaz mintha eltékozolnád, hagynád semmibe veszni Isten ajándékait... Vagy motiválhat, hogy bár olyan nagy kincsnek tekinted, és már annyi mindent megragadtál ebből, de még sokkal-sokkal több van elrejtve előtted. Az apostol három dologra nézve könyörög a gyülekezetért: hogy megismerjék, milyen reménységre kaptak elhívást; hogy meglássák, milyen gazdag az ő örökségének dicsősége; és hogy felfogjuk, hogy „milyen mérhetetlenül nagy az ő hatalma rajtunk, hívőkön.” Ma ez utóbbira figyelünk (a reménységről és örökségről az elmúlt alkalommal volt szó). Lássuk, hogy 1. Mi ez a mérhetetlenül nagy hatalom?; 2. Hogyan ismerhetjük meg mélyebben?; 3. Mit tesz velünk, Isten népével ennek megismerése?

I. Mi ez a mérhetetlenül nagy hatalom?

Figyeljük meg, hogy nem „babra megy a játék”, hiszen nem valami tőlünk távoli, elméleti, dogmatikai igazságért imádkozik Pál: „*hogy meglássátok ... milyen mérhetetlenül nagy az ő hatalma rajtunk, hívőkön.*” Isten hatalma (dunamisz) a tét, de nemcsak általában, hanem abban az értelemben, ahogy az felénk, vagy rajtunk megnyilvánul, sőt, ha utalunk a párhuzamos helyre, akkor Isten közöttünk, bennünk munkálkodó erejéről van szó (3.20). Pál, a korábbiakhoz hasonlóan, itt is egymásra halmozza a szavakat, amelyek Isten erejét jelzik: mérhetetlenül nagy a hatalma, minthogy hatalmának ezzel az erejével munkálkodik a Krisztusban. Négy kifejezést zsúfol össze Pál, ezekből hármát jól ismerünk: dunamisz, amiből a dinamit, dinamizál szó származik; energieia – cselekvés, munkálás, amely szó a legelterjedtebb a mindennapjainkban; kratosz – erő, hatalom, amelyet az autokrata, az önkényes, öntörvényű kifejezésben hallunk vissza. Mindez arra mutat, hogy a hívő ember nem az, aki bizonyos dolgokat igaznak tart; és nem csak az, aki bibliai etikai normákhoz igazodik, hanem az, akit elért Isten hatalma, Isten ereje. Pál azért imádkozik, hogy egyre inkább felfogjuk, átéljük, ahogy Isten energizál, dinamizál, ahogy Isten ereje kapcsolatba lép velünk, Isten népével és közösségével. Teljes összhangban van ez azzal, amit Pál így mond máshol: „*nem beszédben áll az Isten országa, hanem erőben.*” (1Kor. 4.20) Ez az erő pedig mérhetetlenül, túlaradóan hatalmas, sulykolja tovább az apostol, rajtunk bennünk, közöttünk. Ennek ismerete, ennek megragadása a keresztény élet titka, hiszen - hadd fogalmazzak így - a keresztény élet nem más, mint Isten hatalmából fakadó élet, a keresztény közösség Isten által dinamizált közösség. Ezen erő nélkül csak erőlködés, tradicionalizmus, moralizálás a keresztény gyülekezet élete.

Mi Istennek e hatalmas ereje rajtunk, bennünk? Az apostol nem marad adós a válasszal, és Jézusra mutat: „*hatalmának ezzel az erejével munkálkodik a Krisztusban.*” Három gondolatban mutatja fel Isten hatalmát. Az első, hogy „*feltámasztotta őt a halálból.*” A halál kérdése nem ideológia, nem filozófia kérdése, hanem végső értelemben erő kérdése. Mert lehet sokféle ideológia és filozófia a halál valóságáról, lehetnek különféle spekulációk a halál utáni létről (vagy nemlétről), de mint halálra ítélt emberek könnyen belátjuk, hogy minden ilyen vigasztalás nyomorúságos

vigasztalás, ha nem éppen százalmas menekvés. Persze ezt mondhatja az az ember is, aki bátran állítja, hogy igen, a halállal mindennek vége, teljesen végünk, szembe kell nézni a ténnyel, hogy idővel semmivé leszünk. De mindezekkel szemben az evangélium erő és hatalom, ami legyőzte a halál erejét és hatalmát: Jézus teste nem oszlott szét, nem lett örökre az enyészeté, mert Isten ereje kihozta őt a halálból. Kérlek, lássátok, hogy ez nem ideológia, hanem erő és hatalom kérdése. Amikor Pál ezeket írja, néhány évtizeddel vagyunk Jézus halála és feltámadása után, élnek még szemtanúk, akik találkoztak vele. Minden keresztény hite arra az alapra épül, hogy Krisztus feltámadt a halálból, de ez nem csupán hitigazság, amit mondunk, ha keresztények vagyunk, hanem annak megvallása, hogy Isten egy ponton megfordította a bomlás hatalmát, és életet adott ott, ahol beállt a halál. Itt „robban” az evangélium ereje (dinamit), itt kezdődik az új élet valósága.

A következő mozzanat, hogy Krisztust az Atya *„jobbára ültette a mennyekben, feljebb minden méltóságnál és hatalmasságnál, minden erőnél és uralomnál ... Az ő lábai alá vetett mindent...”* Mit jelent, amikor azt mondod Úr Jézus? Mit gondolsz, amikor azt hallod, hogy a keresztények Jézust Úrnak vallják? Sokaknak annyit jelent ez, hogy Jézus a szívem Ura, aki bocsánatot, békességet hoz... De az Úr Jézus nem más, mint akinek adatott minden hatalom mennyen és földön (Mt. 28.18), hiszen ezt jelenti, hogy az Atya jobbára ült. Ha feltámadásában Isten nyilvánossá tette, hogy legyőzte a halál erejét, Jézus megdicsőítésében azt hirdeti meg, hogy nem létezik olyan kozmikus-szellemi, földi politikai-gazdasági, ideológiai hatalom, vagy ezek bármilyen egysége, amelyeknél nem hatalmasabb Jézus Krisztus. Ez megint erő és hatalom kérdése, ami egészen a bőrünkre megy abban a pillanatban, amikor különböző erők és hatalmak metszéspontján, vagy akár összeütközésében találjuk magunkat. Mi irányít? Mihez igazodunk? Mitől félünk? Minek akarunk megfelelni? Milyen erőknél véljük magunkat kitétni? Mi köt meg? Mi vonz ellenállhatatlanul? Mi ad biztonságot? ... Mindezekhez köze van annak a hatalomnak, ami Krisztus felmagasztalásában lett nyilvánvaló.

A harmadik mozzanat a legmeglepőbb, amelyben abba nyerünk bepillantást, hogy hogyan találkozunk Istennek Krisztusban megnyilvánuló ereje Isten népével, az egyházzal: *„őt tette mindenké felett való fővé az egyházban, amely az ő teste, és teljessége annak, aki teljessé tesz mindent mindenekben.”* A vers lényege, hogy azt a Krisztust, aki az egész kozmoszt „betölti” uralkodásával, Isten odaajándékozta az egyháznak. Itt van a legnagyobb Úr, a legnagyobb hatalom, Krisztus, és őt Isten adta mintegy fejül az egyháznak, ami az ő teste. Őbenne az egyház, azaz a benne hívők közössége, olyan ajándékkal bír, amely minden más hatalomnál feljebb való. És ez úgy és annyira igaz, hogy az egyház Krisztus teljessége, hogy Jézus Krisztus teljesen betölti jelenlétével Isten népét. Így osztja meg hatalmát, amely a feltámadásban és a megdicsőülésben adatott neki. Azt is mondhatjuk, hogy az Atya feltámasztotta és minden hatalommal felruházta, mindent a lábai alá vetett azért, hogy utána Krisztust nekünk adva az ő hatalmát is nekünk adja. Ezzel az erővel munkálkodik rajtunk, ez az erő azoké, aki hisznek Jézusban, ez az erő a keresztény élet titka. Az apostol azért imádkozik, hogy ezt a mérhetetlen hatalmat minél jobban megismerjük. Hogyan történhet ez?

II. Hogyan ismerhetjük meg Isten hatalmát Krisztusban?

Ha az apostol könyörög ennek megismeréséért, az azért van, mert tudja, hogy Isten nélkül Isten titkát nem foghatjuk fel. Ezért imádkozik így: *„adja meg nektek a bölcsesség és a kinyilatkoztatás Lelkét, hogy megismerjétek őt; és világosítsa meg lelki szemeteket, hogy meglássátok...”* A Szentléleknek kétféle munkájáról is szólnunk kell ezen a ponton.

Vannak közöttünk, akik úgy érzik, hogy minden jószándékuk és nyitottságuk ellenére mindaz, amiről ma szó esik, „kínai”. Távoli, irreleváns, megfoghatatlan. Ez azért van, mert amikor Isten bennünket elérő erejéről beszélünk, lényegében tapasztalatról esik szó. A tapasztalatokról pedig nehéz gondolkodni, tanulni, véleményt nyilvánítani. A tapasztalat, az átélés vagy van, vagy nincs. Ha nincs, akkor kívül érzed magad az egészen. De azt kell újra hangsúlyoznom, hogy a kereszténység nem egy filozófia, nem bizonyos etika követése, hanem elsősorban Isten Jézus Krisztusban megjelent hatalmának az átélése, a megtapasztalása. Ennek a megtapasztalásnak valóságos, megélt következményei vannak, Isten ereje megváltoztat számos dolgot az életünkben. Lehet, hogy mindez úgy távoli, hogy „messziről indulva” közeledsz a kereszténységhez. De vannak, akik szinte beleszülettek a kereszténységbe, régóta követik a keresztény etikát, és sok mindent tudnak a keresztény hitigazságokról. Mégis bizonytalan vagy benne, hogy bármikor megtapasztaltad-e Isten erejét. Hadd mondjam: ha nem tudod, hogy megtapasztaltad, akkor nem tapasztaltad meg; akkor

valami még alapvetően hiányzik belőled. Mert Istennek e mérhetetlen hatalmát nem lehet úgy megismerni, hogy arról ne tudjál. Akár régen keresztény gyökerekkel bíróként, akár újonnan keresőként bátorítalak: addig ne add fel Isten keresését, amíg nem tudod bizonyosan, hogy kiáradt rád ez a hatalmas erő. Addig ne hagyd abba a keresést, amíg nem járja át a szívedet annak bizonyossága, hogy az, aki az egész kozmosz mindenható Ura, nem más, mint aki annyira közel jött hozzád, hogy érted is odaadta életét a kereszten, hogy téged új életre hívjon, a feltámadása erejében élt életre. Ahhoz, hogy mindent félretéve (annyi minden érdekes van a világban...) egyedül ennek a Krisztusnak az ismeretére vágyj, meg kell hogy sejtse, hogy semmi nincs ennél fontosabb. Bárcsak a szívedben megszületne ma ennek az ismeretnek a kiolthatatlan vágya... A Szentlélek munkája, hogy hitet támaszt ott, ahol ma még értetlenség, kétség vagy üresség van.

Az apostol azokért könyörög, akik már megismerték Jézust, akik már találkoztak benne Isten hatalmával. A bölcsesség és kinyilatkoztatás Lelkéért imádkozik, hogy ő világosítsa meg lelki szemeinket, vagy az eredeti szöveg szóhasználatával szívünk szemeit. Már vettétek a Szentlelket, igen, de erről a mérhetetlen nagy hatalomról még oly sok mondanivalója van a Szentléleknek részetekre. Igen, hallottatok Jézus Krisztusról, a megfeszítettről, feltámadotról és megdicsőültről, az egyház Uráról, de a szívetek szemei még homályosak... Bárcsak adná nektek az Úr a kijelentés Lelkét, aki a szívetekbe, a lényetek középpontjába jelenti ki, hogy milyen túlaradóan nagy az ő hatalma rajtunk!

Pál konkrét pásztori és gyakorlati céllal imádkozik így. Gondoljuk magunkat az efézusi keresztények helyzetébe. Efézus az ókori Kis-Ázsia politikailag és gazdaságilag is meghatározó nagyvárosa, de különösen is vallási-spirituális értelemben hatalmi központ. Az Artemisz-kultusz (az Artemisz templom az ókori világ hét csodájának egyike volt) az egész város lakosságát át meg átjárta; szellemi, spirituális, gazdasági értelemben is hatalom volt. Büszkék voltak rá az ott lakó emberek; spirituálisan hatása alatt éltek (félelem és vonzalom); de sokan gazdasági hasznot is húztak a kultusból. Mindezek az erők, hatalmak irányították az embereket. És akkor többen Jézus Krisztus követői lesznek, és egy gyülekezet születik Efézusban. Nemet mondtak a korábbi varázslásra, okkultizmusra; nemet mondtak arra az erőre, amely köré a társadalom szerveződött, egészen újat kezdtek. Tudják, hogy Jézus Krisztus Úr, de ahhoz, hogy minden ellenségességgel szemben megálljanak a hitben, kövessék Jézust, hirdessék őt, hogy készek legyenek megfizetni ennek árát, a szívük legmélyén kell tudniuk, hogy valóban ő a legnagyobb hatalom, és Isten rajtuk ezzel munkál. Amíg nem élük ezt át, amíg, nem nyílnak meg szívük szemei, amíg nem borzonganak bele, hogy Isten azzal az erővel munkálkodik rajtuk, amellyel visszafordította a halál erejét és mindennél magasabbra emelte Jézust, addig nem fognak tudni másképpen élni.

Vajon mi a te belső képed a hatalomról és erőről? Mi az, ami meghatároz legbelül? Nem azt kérdezem, hogy mi a helyes válasz arra a kérdésre, hogy ki az Úr, hanem azt, hogy ismered-e olyan valóságosan Isten hatalmát közöttünk, bennünk, hogy tényleg ő irányítja az életed? Felismerted-e a kényszereket, a kompromisszumokat, a megkötöző erőket, a félelmeidet a földi és földön kívüli erőktől? Kijelentette-e a Szentlélek szíved mélyén azt, hogy Isten e túlaradó hatalma munkálkodik bennünk és rajtunk, elérhető számunkra Krisztusban, mint az egyház fejében?

Hogyan jelenti ezt ki a Szentlélek a szívünkben? Számtalan módon, de a lényeg az, hogy ez a belső kép akkor születik meg, amikor átéljük Jézus hatalmát. Ennek Jézus által rendelt eszköze az úrvacsora, amikor a Szentlélek alászálló jelenlétében, a kenyérben és a borban magát a feltámadott Jézust vesszük magunkhoz. Ennek része az Igével való élés, amelynek során akár az egyedül tartott csendben, Ige feletti elcsendesedésben, akár az istentiszteleti igehirdetésben a Lélek megeleveníti előtted, benned Jézus hatalmát; nem tudod, hogyan történt, de egyszer csak azt éled át, amit a Jézus által meggyógyított ember: „*bár vak voltam, most látok.*” (Jn. 9.25) Hasonló, amikor egyszer csak, megmagyarázhatatlan módon, átéled azt, hogy Jézus megszabadít valami olyan erőtől, amin korábban hatalmasabbnak bizonyult nálad: halálfélelem, beteges féltékenység, alkohol- vagy más szerfüggőség, gyűlölet valaki iránt, félelem, hogy egyedül maradsz, stb. Ezek mind hatalmak, erők, amelyek uralkodnak rajtunk addig, amíg meg nem nyílik a szemünk arra, hogy milyen hatalmas Isten ereje rajtunk.

III. Mit tesz a gyülekezettel Isten hatalmának megismerése?

Az efézusi levél témája, amint korábban hangsúlyoztuk, a nagykorú gyülekezet. Tegyük fel a kérdést, mi következik Isten e mérhetetlenül nagy hatalmának rajtunk való munkálkodásából a gyülekezeti

közösségünkre, életünkre nézve? Számos dolgról eshetne szó, de Pál imádsága alapján befejezésül kettőt nevezek néven. Az egyik, hogy észrevezzük ennek jeleit, és hálát adunk érte; a másik, hogy könyörgünk azért, hogy Isten még gazdagabban árássa ránk erejének ismeretét.

Pál apostol hálaadással kezdi a szakaszt: „*Én tehát, miután hallottam az Úr Jézusba vetett hitetekről és a bennetek minden szent iránt megnyilvánuló szeretetről, szüntelen hálát adok értetek...*” A hit és szeretet gyülekezeti megnyilvánulásait az apostol számon tartja, és szüntelenül megköszöni Istennek. Megvallom őszintén, hogy én sokkal inkább látom a nehézségeket, és könyörgök azokért Istenhez, mint amennyire hálás vagyok azért, amit a gyülekezet életében látok. Ami azt jelenti, hogy inkább látom a hiányokat, semmint Jézus Krisztus közöttünk és bennünk munkálkodó erejének a jeleit. Mert a „kis dolgokban”, amikor testvérek egymást hordozzák imádságban, amikor egymás segítségére sietnek, amikor áldozatot hoznak és a szeretet cselekedeteit teszik, amikor természetes önzésünk helyett másokat szolgálunk – mind mind Isten Krisztusban jelenlévő erejével találkozunk. Pál hálaadása arra hív bennünket, hogy vegyük fel azt a szemüveget, amelyen keresztül észrevezzük a csodát, tudniillik hogy Isten ereje Krisztusban közöttünk van. Nézd így a gyülekezetet, nézd így a házicsoportodat, nézd így a szolgálatot, amiben részt veszel, nézd így a gyülekezeti testvéredet, nézd így a családtagjaidat... Adjunk hálát mindazért, amiben Krisztus, az egyház fejének hatalma megjelenik közöttünk, az ő testében.

Majd, éppen ezért, könyörögjünk, ahogy Pál könyörgött, illetve: könyörögni fogunk, hiszen Pál is ezt tette. Lássuk a dinamikát! Ha az apostol túlaradó örömmel, teljes szívvel magasztalja Istent, mert kimondhatatlan lelki áldásokat közölt velünk a Krisztusban, hogyne könyörögne kimondhatatlan buzgósággal azért, hogy ezt a kincset, benne Isten erejét, még jobban megismerjék az övéi. Amikor egyre jobban megnyílnak lelki szemeid Isten ajándékára, egyre erősebben fakad fel benned az imádság, hogy mások megismerjék ugyanezt az ajándékot. Ez visszafelé is igaz, és ezért tedd fel magadnak a diagnosztikai kérdést: Hogyan imádkozom másokért? Hogyan imádkozol a családtagjaidért, a házastársadért, a gyermekeidért, a barátaidért, a házicsoportod tagjaidért, a rád bízott szolgálókért, a gyülekezetért...? Ha nem úgy könyörögsz értük, hogy Uram add meg nekik, hogy még jobban megismerjenek téged, a hatalmadat, a kegyelmedet, a szeretetedet; vagy ha egyáltalán nem imádkozol értük, az mindennél világosabban elmondja neked, mi van – illetve mi nincs – a szívedben. Imádkozol esetleg magadért, szeretteidért, hogy legyen jó munkájuk, egészségük, társuk, iskolai eredményeik... de azért nem, hogy még jobban megismerjék Jézus Krisztust és a dicsőségét? Mít mond ez el a te Istennel való kapcsolatodról? Hogyan lehet, hogy fontosabbnak tartod a sikerüket, az eredményességüket, a házukat, az autójukat, az egészségüket – mint azt, hogy megnyíljanak lelki szemeik, és felismerjék, milyen nagy az ő hatalma rajtunk, hívőkön? Megmondom, hogyan lehet: a te szíved sem ezért ég. Krisztus számokra eszköz a saját céljaidhoz, de nem a végcél, nem az, akit imádsz, aki előtt leborulsz, akit szolgálsz. Ezért rá van szükségünk, ezért kell hatalmát és erejét újra meglátnunk és átélnünk. Lássuk, szemléljük ma őt így, hiszen neki adatott minden hatalom, és ő az, akit Isten nekünk adott. Csodálkozzunk bele a titokba: „*Őt tette mindenek felett való fővé az egyházban, amely az ő teste, és teljessége annak, aki teljessé tesz mindent mindenekben.*” ÁMEN!

Lovas András